

Kunnskapsdepartementet

INNSPILL FRA NTNU TIL 8. RAMMEPROGRAM

NTNU takker for muligheten til å komme med noen innledende kommentarer til Kunnskapsdepartementet om utformingen av EUs 8. rammeprogram for forskning (FP8). Vi går ut ifra at den nasjonale dialogen og konsultasjonen om FP8 vil fortsette i tiden framover etter hvert som konturene av det nye rammeprogrammet blir tydeligere. Vi ser også fram til en nasjonal dialog med bakgrunn i Kommissjonens "Reflection Document" som er forventet publisert i først halvdel av 2011 og spesielt om innholdet i og innretningen av områder som gjøres til gjenstand for Joint Programming Initiatives (JPI).

I denne omgang ønsker vi å knytte enkelte refleksjoner av mer generell karakter til det neste rammeprogrammet under 5 punkter: Grunnforskning; Innovasjon, Joint Programming Initiatives; Internasjonalt samarbeid; og Forenkling.

1. Grunnforskning

NTNU anser en videreføring og styrkning av satsingen på grunnforskning på europeisk plan som særlig viktig. Spesielt gjelder dette innenfor rammene av European Research Council (ERC). En åpen konkurransearena for grunnforskningsprosjekter på europeisk nivå stimulerer de beste forskerne i Europa til kontinuerlig å flytte forskningsfronten. En styrking av ERC i FP8 er viktig for Europas kunnskapsbasis og derigjennom også for den langsiktige evne til omstilling og innovasjon. En videreføring av faglig kvalitet alene som evalueringskriterium innenfor ERC og en satsing på prosjekter med høy faglig risiko er avgjørende for å kunne oppnå dette. Vi ønsker videre at ERC fortsatt skal ha fokus på forskerinitierte grunnforskningsprosjekter som ikke krever formell etablering av europeiske konsortier.

I tillegg til en forsterket satsing på ERC, ønsker vi en styrking av grunnforskningen innenfor tematiske programmer. I FP7 finnes instrumentet "Future and Emerging Technologies", såkalte FET, innenfor tematiske programmer til støtte for grunnforskningsprosjekter der flere europeiske partnere går sammen i konsortier. En videreføring og utvidelse av en FET-ordning i forhold til dagens forholdsvis beskjedne bruk av dette instrumentet vil stimulere til europeisk samarbeid om grunnforskning innenfor tematisk prioriterte områder.

Det ny initiativet som er lansert innenfor europeisk forskning Joint Programming Initiatives (JPI) har oppmerksomhet på de store samfunnsmessige utfordringene i vår tid og på å finne forskningsbaserte

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Nina Sindre Seniorrådgiver Tlf: + 47 73 59 80 17

løsninger for disse. Innenfor JPI er innovasjon, teknologiutvikling og markedsnærhet meget viktig for å finne løsninger enten det gjelder CO²-fangst og -lagring, fornybare energikilder eller bærekraftig produksjon av mat for å brødfø en voksende verdensbefolkning. For å finne gode løsninger må hele verdikjeden fra grunnforskning til marked mobiliseres. Grunnforskning må derfor ha en tydelig plass innenfor JPI og de tema som gjøres til gjenstand for JPI.

2. Innovasjon

Det neste rammeprogrammet vil få et forsterket fokus på innovasjon. Vi ser allerede tendenser i FP7 på at innovasjon tillegges økt betydning, f.eks. i evalueringen av prosjekter. Her legges en forståelse av innovasjon som "impact" til grunn, dvs. den direkte nytteverdien av forskningsprosjekter og resultatenes brukbarhet for å løse konkrete samfunnsutfordringer.

Vi ønsker at et bredt innovasjonsbegrep legges til grunn i det neste rammeprogrammet som inkludere både det markedsnære og den innovasjon som finner sted innenfor og med utgangspunkt i grunnforskningen. Universitetenes rolle i innovasjonsprosesser må tydeliggjøres. De faglige gjennombrudd som f.eks. kommer ut av spisse grunnforskningsprosjekter innenfor ERC er den basisen som Europas fremtidige innovasjonsevne skal bygge på.

I forlengelsen av dette vil vi understreke betydning av samarbeid innenfor kunnskapstriangelet. European Institute of Innovation and Technology (EIT) er etablert nettopp for å stimulere slikt samarbeid, men også andre virkemidler på tvers i rammeprogrammet kan tas i bruk for å stimulere helhetlige tilnærminger der forskning, innovasjon og utdanning tenkes sammen.

3. Joint Programming Initiatives

Mye er enda uklart når det gjelder JPI, men grunntanken om europeisk samarbeid om å finne forskningsbaserte løsninger på de store utfordringer verden står overfor i dag er god. De globale utfordringene styrke og vitaliserer forskningens rolle i samfunnet og tydeliggjøre universitetenes samfunnsoppdrag. For at JPI skal lykkes er samarbeid mellom sektorer avgjørende der universiteter, institutter, næringsliv og offentlig sektor virker sammen.

Norge må være tilstede der JPIs utvikles og påvirke innretningen for å sikre at ordningen blir hensiktsmessig for norske formål og slik at JPI styrker våre nasjonale prioriteringer og satsinger. Samtidig må balansen mellom nasjonal og europeisk finansiering av de områder som gjøres til gjenstand for JPI håndteres. Hvordan nasjonal finansiering skal settes opp innenfor områdene og hvilke elementer som skal legges inn i den felles-europeisk satsingen må tydeliggjøres.

Balansen mellom grunnforskning og anvendt/markedsnær forskning/innovasjon er et viktig tema også når det gjelder JPI. Det er stor oppmerksomhet på innovasjon innenfor JPI. Samtidig må grunnforskningens rolle innenfor rammene av JPI tydeliggjøres. Med et sterkt anvendt fokus innenfor JPI er det viktig at det finnes nasjonale forskningsmidler som støtter grunnforskning innenfor de aktuelle områdene, og vi har dessuten tidligere tatt til orde for at det knyttes grunnforskningsprosjekter til alle JPI.

4. Internasjonalt samarbeid

FP7 har oppmerksomhet på internasjonalt samarbeid med land utenfor Europa som en integrert del av rammeprogrammet. Vi ønsker en videreføring av dette i det neste rammeprogrammet slik at EUs rammeprogram blir en viktig drivkraft og støtte for utvikling av internasjonalt samarbeid også med land utenfor Europa. Dette gjelder samarbeid med USA og Japan som ledende forskningsnasjoner med stor innovativ evne, og det gjelder samarbeid med voksende økonomier som Kina og India som investerer tungt i forskning, utdanning og teknologiutvikling.

Imidlertid er ofte samarbeid med forskere fra tredjeland i konkrete prosjekter komplisert innenfor FP7. Ulike land har ulike avtaler med EU og måten tredjelandsforsker deltar på er ofte ikke entydig. Variasjoner fra prosjekt til prosjekt for forskere fra samme tredjeland forekommer. Kommisjonen bør arbeide for tydelige og ensartede deltakelsesregler for forsker fra tredjeland så langt mulig i FP8.

Generelt ønsker vi en videreføring og styrking av virkemidlene som i FP7 ligger innenfor programmet *People* for å støtte mobilitet og forskerkarriere i Europa og mellom Europa og land utenfor Europa.

5. Forenkling

Forenkling er et sentralt tema for Kommisjonen og et arbeid for å forenkle de byråkratiske og administrative rutinene pågår. Dette støtter vi fullt ut. Det vi særlig ønsker å rette oppmerksomheten på her er behovet for en samordning av prosedyrene for ulike finansieringsordninger. Ulike modellen finnes i dag for ulike programmer innenfor og i randsonen til FP7 som unødig kompliserer landskapet for brukerne, det være seg utlysning, søknadsprosedyrer, finansieringsmodell eller rapportering. En ensartet modell for de ulike programmer og initiativer innenfor og i randsonen til FP8 bør etableres. Dette gjelder også den nye store satsingen på JPI som så langt mulig også bør samkjøres administrativt med FP8 for øvrig.

Med hilsen

Torbjørn Digernes